

امروالقیس بن زید بن عبدالاشهل به همسری گرفت، هند مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

أم منظور دختر محمود

خواهر پدری و مادری هند است، او را لبید بن عقبه بن رافع بن امروالقیس بن زید بن عبدالاشهل به همسری گرفت و ام منظور برای او دو پسر به نامهای محمود و منظور و دختری به نام میمونه آورد که محمود بن لبید فقیه نامداری بوده است، ام منظور دختر محمود هم مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

أم عمرو دختر محمود

خواهر پدری هند است، مادرش امامه دختر بشر بن وقش بن زغبة بن زعوراء بن عبدالاشهل بن چشم است. ام عمرو را پسر عمویش عبدالله بن محمد بن مسلمه به همسری گرفت که برای او دو پسر به نامهای عمرو و حمید زایید، سپس زید بن سعد بن زید بن مالک بن عبد بن کعب بن عبدالاشهل او را به همسری گرفت، ام عمرو مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

ام الربیع

دختر اسلم بن حریش بن عدی بن مجدعة بن حارثه، مادرش سعاد دختر رافع بن ابی عمرو بن عائد بن ثعلبة بن غنم بن مالک بن نجار است، ام ربیع خواهر پدر و مادری سلمة بن اسلم بن حریش است که از شرکت کنندگان در جنگ بدر بوده است، او را ابو حشمة بن ساعدة بن عامر بن عدی بن چشم بن مجدعة بن حارثه به همسری گرفته است که برای او پسری به نام سهل و عمیره و أم ضمرة را زاییده است، ام ربیع مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

سُهَيْمَة

خواهر پدر و مادری ام ربیع است، او را محیصة بن مسعود بن کعب بن عامر بن عدی بن مجدعة بن حارثه به همسری گرفته است. سُهَيْمَة هم مسلمان شده و با حضرت ختمی مرتبت بیعت کرده است.

لبابة دختر اسلم

خواهر پدر و مادری سلمة بن اسلم بن حریش است که از شرکت کنندگان در جنگ بدر بوده است، او را زید بن سعد بن مالک بن عبد بن کعب بن عبدالاشهل به همسری گرفته است. لبابه مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

ام عبدالله

نامش سلمی و خواهر پدری سلمة بن اسلم بن حریش است. مادرش ام خالد دختر خالد بن عدی بن مجدعة بن حارثه است، او را نهیک بن اساف بن عدی بن زید بن چشم بن حارثه به همسری گرفته است، ام عبدالله مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

سلامة دختر مسعود

بن کعب بن عامر بن عدی بن مجدعة بن حارثه است، مادرش ادام دختر جموح بن زید بن حرام از خاندان سلمه است، او خواهر مادر و پدری حُوَيْصَة و مُحَيِّصَة و احوص پسران مسعود بن کعب است، سلامه را مُرْشَدَة پسر جبر بن مالک بن حویرثه بن حارثه به همسری گرفته است و سلامه برای او فرزند آورده است، سلامه هم مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

لُبنی دختر قِیظی

بن لوزان بن ثعلبة بن عدی بن مجدعة بن حارثة، مادرش ام حبیب دختر قراد بن موهبة بن عدی بن مجدعة بن حارثة است، او را ابو ثابت بن عبد عمرو بن قیظی بن عمرو بن زید بن چشم بن حارثة به همسری گرفت و پس از او ابو احمد بن قیس بن لوزان بن ثعلبة بن عدی بن مجدعة بن حارثة با لُبنی ازدواج کرد، او هم مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

لیلی دختر رافع

بن عمرو بن عدی بن مجدعة بن حارثة، مادرش ام براء دختر سلمة بن عرفة بن مالک بن لوزان بن عمرو بن عوف از قبيلة اوس و از دودمان سمیعه است، جبر بن عمرو بن زید بن چشم بن حارثة او را به همسری گرفت، لیلی برای او ابو عبس بن جبر را که از شرکت کنندگان جنگ بدر است زایید، لیلی مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

اسماء دختر مُرثدة

بن جبر بن مالک بن حویرثة بن حارثة، مادرش سلامه دختر مسعود بن کعب بن عامر بن عدی بن مجدعة بن حارثة است، او را ضحاک بن خلیفة بن ثعلبة بن عدی بن کعب بن عبدالاشهل به همسری گرفت و اسماء برای او چهار پسر به نامهای ثابت، ابو جبیرة، ابوبکر و عمر و دختری به نام ثبینه زایید که این دختر را محمد بن مسلمه به همسری گرفت، اسماء سه دختر دیگر هم به نامهای بکرة و حماده و صفیه آورد، او مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

عمیره دختر مُرثدة

خواهر پدر و مادری اسماء است او را سُوید بن نعمان بن عامر بن مالک بن مجدعة بن

جشم بن حارثه به همسری گرفت. او هم مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است. محمد بن سعد می گوید: کسی از انصار می گفت که مرشده پسر جبر در جنگ همراه پیامبر (ص) بوده است.^۱

ام ضحاک دختر مسعود حارثی

مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است و به گفته محمد بن عمر واقدی در جنگ خیبر همراه حضرت ختمی مرتبت بوده است ولی من یاد و نشانی از او در انساب انصار ندیدم.

از بانوان خاندان ظفر که همان کعب بن خزرج بن عمرو است
و این عمرو همان نیت پسر مالک بن اوس است و او
آخرین کسی است که نسب نیت به او می رسد

لیلی دختر خطیم

او خواهر پدری قیس بن خطیم بن عدی بن عمرو بن سواد بن ظفر است. مادرش شرقه الدار دختر همیشه بن حارث بن امیه بن معاویه بن مالک از خاندان عمرو بن عوف است. به روزگار جاهلی مسعود بن اوس بن مالک بن سواد بن ظفر او را به همسری گرفت و برای او دو دختر به نامهای عمرة و عمیره آورد و مسعود بن اوس درگذشت، هنگامی که رسول خدا به مدینه آمدند لیلی نخستین زنی بود که همراه دو دختر خود و دو نوه دختری خویش به حضور آن حضرت آمد و نخستین بانویی بود که با پیامبر بیعت کرد و خود را به پیامبر بخشید ولی افراد خاندان ظفر از پیامبر استدعا کردند که این کار او را نپذیرند و آن حضرت چنان فرمود

۱. ابن اثیر و عسقلانی در اسد الغابه و الاصابه نام مرشده را نیاورده اند.

و از او جدا شد، او زنی غیرتمند بود و به او لقمه شیر می‌گفتند.

لُثْنی دختر خطیم

او خواهر پدری و مادری قیس بن خطیم است و مادرشان قریبه دختر قیس بن قُرَیْم بن امیه بن سنان بن کعب بن غنم بن سلمه است، او را عبدالله بن نهیک بن اساف بن عدی بن زید بن چشم بن حارثه به همسری گرفت و لثنی برای او فرزند آورد. لثنی مسلمان شده و بیعت کرده است.

أُم سهل

دختر نعمان بن زید بن عامر بن سواد بن ظفر، او خواهر پدر و مادری قتاده بن نعمان از شرکت‌کنندگان در جنگ بدر است، مادرش انیسه دختر قیس بن عمرو بن عبید بن مالک بن عمرو بن عامر بن غنم بن عدی بن نجار است. ام سهل مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

حبیبه دختر قیس

بن زید بن عامر بن سواد بن ظفر، مادرش عمیره دختر مسعود بن اوس بن مالک بن سواد بن ظفر است. حبیبه را معاذ بن حارث بن رفاعه بن عفراء از خاندان مالک بن نجار به همسری گرفت و حبیبه عبیدالله را برای او زایید، سپس ابوفضاله بن ثابت بن قیس بن شماس بن مالک بن امرؤالقیس بن مالک بن ثعلبه بن کعب بن خزرج بن حارث بن خزرج او را به همسری گرفت و حبیبه برای او خارجه را آورد، حبیبه مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

عَمْرَة دختر مسعود

بن اوس بن مالک بن سواد بن ظفر، مادرش لیلی دختر خطیم بن عدی بن عمرو بن سواد بن

ظفر است. عمره را محمد بن مسلمة بن سلمة بن خالد بن عدی بن مجدعة بن حارثه به همسری گرفت و برای او عبدالله را زایید، عمرة دختر مسعود همراه مادرش مسلمان شد و با رسول خدا بیعت کرد.

عُمَيْرَةُ دَخْتَرِ مَسْعُودٍ

خواهر پدر و مادری عمرة است، او را قیس بن زید بن عامر بن سواد بن ظفر به همسری گرفت و برای او دو دختر آورد یکی حبیبة که با پیامبر (ص) بیعت کرده است و دو دیگر اُم جندب که او را ثابت پسر قیس بن خطیم به همسری گرفت، عمیره دختر مسعود همراه مادرش لیلی دختر خطیم اسلام آورده و با حضرت ختمی مرتبت بیعت کرده‌اند.

سُهَيْمَةُ دَخْتَرِ مَسْعُودِ بْنِ أَوْسٍ

بن مالک بن سواد بن ظفر، مادرش شمس دختر عمرو بن حرام بن ثعلبة بن حرام از خاندان سلمه است. او را پسردایی اش جابر بن عبدالله بن عمرو بن حرام بن ثعلبة بن حرام به همسری گرفت و سهیمه برای او پسری به نام عبدالرحمان و دختری به نام ام حبیب زایید، سهیمه مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

أُمُّ سَلْمَةَ

خواهر پدر و مادری سهیمه است، او را اوس بن مالک بن قیس بن محرث بن حارث از خاندان مازن بن نجار به همسری گرفت که پسری به نام حارث برای او زایید. ام سلمه اسلام آورده و با رسول خدا بیعت کرده است.

حَبِيبَةُ دَخْتَرِ مَسْعُودٍ

خواهر پدر و مادری ام سلمه است. او را سنان بن عمرو بن طلق بن عمرو از خاندان سلامان

بن سعد هذیم که هم پیمان ایشان بود به همسری گرفته است و حبیبه برای او پسری به نام متنع و دختری به نام ام حارث آورد. حبیب هم مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

أم جندب

دختر مسعود، خواهر پدر و مادری حبیبه است. نصر بن حارث بن عبدالرزاق بن ظفر او را به همسری گرفت و برای او حارث را آورد. ام جندب مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

عمیرة

دختر حارث بن عبد رزاق بن ظفر، مادرش سوده دختر سواد بن هیشم بن ظفر است، عمیره خواهر پدر و مادری نصر بن حارث است که از شرکت کنندگان جنگ بدر است. او را عدی بن حرام بن هیشم بن ظفر به همسری گرفت. در روایت محمد بن عمر واقدی عمیره اسلام آورده و بیعت کرده است.

بشیره

دختر نعمان بن حارث بن عبد رزاق بن ظفر، مادرش ام صخر دختر شریک بن انس بن رافع بن امر و القیس بن زید بن عبدالاشهل است، او را سهل بن حارث بن عروة بن عبد رزاق بن ظفر به همسری گرفت و برای او پسری به نام ربیع و دختری به نام ام حارث آورد. بشیره اسلام آورد و بار رسول خدا بیعت کرد.

امیمة

خواهر پدر و مادری بشیره است. او را عبید بن اوس بن مالک بن سواد بن ظفر به همسری گرفت که برای او نعمان را آورد. امیمة مسلمان شد و با پیامبر بیعت کرد.

بشیره دختر ثابت

بن نعمان بن حارث بن عبد رزاح بن ظفر، مادرش شُمَيْلَة دختر حارث است و او همان اُبَیْرِق پسر عمرو بن حارثه بن هیشم بن ظفر است، او را ابونملة پسر معاذ بن زرارة بن عمرو بن عدی بن حارث بن مُرّ بن ظفر به همسری گرفت، بشیره اسلام آورد و با پیامبر بیعت کرد.

عمیره دختر ثابت

خواهر پدر و مادری بشیره است. او هم مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

عایشه دختر جزء

بن عمرو بن عامر بن عبد رزاح بن ظفر، او را ابومنذر یزید بن عامر بن حدیده بن عمرو بن سواد از خاندان سلمه که برادر قطبة بن عامر از شرکت‌کنندگان در جنگ بدر است به همسری گرفت. عایشه برای ابومنذر پسری به نام منذر و پسر دیگری به نام عبدالرحمان آورد. عایشه دختر جزء اسلام آورد و با پیامبر (ص) بیعت کرد.

خُلَیْدَة

دختر حباب بن جزء بن عمرو بن عامر بن عبد رزاح بن ظفر، مادرش دختر مدلج بن الیمان بن جابر عَبَسِی هم‌پیمان خاندان عبدالاشهل است، خلیده را عبدالله بن سعد بن معاذ بن نعمان بن امر و القیس بن زید بن عبدالاشهل به همسری گرفت و خلیده برای او فرزند نیاورد، او هم مسلمان شد و با پیامبر بیعت کرد.

ام حارث دختر حارث

بن عروة بن عبد رزاح بن ظفر، مادرش سهله دختر امروالقیس بن کعب بن عامر بن عدی بن مجدعة بن حارثه است. ام حارث اسلام آورد و با پیامبر (ص) بیعت کرد.

عیساء^۱

دختر حارث بن سواد بن هیشم بن ظفر، مادرش قلابه دختر صیفی بن عمرو بن زید بن چشم بن حارثه است. او را انس بن فضالة بن عدی بن حرام بن هیشم بن ظفر به همسری گرفت. عیساء برای او محمد بن انس را زایید و برای این محمد بیست و دو پسر و پنج دختر متولد شد، عیساء مسلمان شد و بیعت کرد.

حبیبة

او همان أم حبیب و دختر مُعْتَب بن عُبَید بن سواد بن هیشم بن ظفر است. او را اسیر بن عروة بن سواد بن هیشم بن ظفر به همسری گرفت و حبیبه برای او ابو بردة را زایید. حبیبه هم مسلمان شد و با رسول خدا بیعت کرد.

شُمَیلة دختر حارث

حارث همان اُبَیْرُق پسر عمرو بن حارثه بن هیشم بن ظفر است. مادرش اُثیله دختر عبدالمنذر بن زبیر بن زید بن امیه بن زید بن مالک بن عوف بن عمرو بن عوف از قبیله اوس است. اُثیله خواهر ابولبابه بن عبدالمنذر است، شمیله را ثابت بن نعمان بن حارث بن عبدالرزاح بن ظفر به همسری گرفت که برای او خالد و بشیره را آورد. شمیله مسلمان شد و با پیامبر (ص) بیعت کرد.

۱. به معنی سرح و سید یا گندم‌گون، لطفاً به لسان العرب مراجعه شود.

بُرَیدة

دختر بشر بن حارث که همان ابیرق بن عمرو بن حارثة بن هیثم بن ظفر است. مادرش أمیمه دختر عمرو بن عدی بن زید بن چشم بن حارثة است، بریده را نخست عباد بن نهیک بن أساف بن عدی بن زید بن چشم بن حارثة به همسری گرفت و پس از او برادرش ابومعقل بن نهیک او را به همسری گرفت که برای او عبدالله را زایید، سپس ابو بردة بن اسیر بن عروة بن سواد بن هیثم بن ظفر او را به همسری گرفت و معتب را برای او آورد، بریده هم اسلام آورد و با پیامبر بیعت کرد.

أم سماک دختر فضالة

بن عدی بن حرام بن هیثم بن ظفر، او خواهر انس و مونس دو پسر فضاله است و مادر هر سه سوده دختر سوید بن حرام بن هیثم بن ظفر است.
ام سماک مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

از بانوان خاندان عمرو بن عوف بن مالک بن اؤس

شموس

دختر ابو عامر راهب^۱ نام اصلی ابو عامر عبد عمرو بن صیفی بن نعمان بن مالک بن امة بن ضبیعة بن زید بن مالک بن عوف بن عمرو بن عوف است. مادر شמוש عمیق دختر حارث از خاندان واقف است. شמוש را ثابت بن ابی اقلح به همسری گرفت، ابی اقلح همان قیس

۱. این مرد پیش از هجرت حضرت خنمی مرتبت به راهب مشهور بود و پس از هجرت به سبب مخالفت سخت با آن حضرت به فاسق مشهور شد. به ترجمه مغازی، ص ۱۴۹ و ۱۶۲ مراجعه شود.

بن عَصِیمَةَ بن مالک بن امة بن ضبیعه است. شמוש برای ثابت پسری به نام عاصم آورد و عاصم از شرکت کنندگان در جنگ بدر است و در جنگ رجیع شهید شد و پیکرش را زینبوراان حمایت کردند.^۱ شמוש دختری هم به نام جمیله زایید که با پیامبر (ص) بیعت کرد. جمیله را عمر بن خطاب به همسری گرفت و برای او عاصم را آورد، شמוש دختر ابو عامر مسلمان شد و با پیامبر بیعت کرد.

حبیبه

دختر ابو عامر راهب، مادرش سلمی دختر عامر بن حذیفه بن عامر بن عمرو بن جَحْجَبَاء بن ذَلْفَةَ از خاندان عمرو بن عوف است، حبیبه را زید بن خطاب بن نفیل عدوی، به همسری گرفت که برای او دختری به نام اسماء آورد، پس از زید سعد بن خیثمه او را به همسری گرفت که برای او پسری به نام عبدالله آورد، حبیبه هم مسلمان شد و با رسول خدا بیعت کرد.

عَصِیمَةَ دختر ابواقلح^۲

نام اصلی ابواقلح قیس پسر عَصِیمَةَ بن مالک بن امة بن ضبیعه است، مادرش فارعه دختر سینی بن نعمان بن مالک بن امة بن ضبیعه است، او را عامر پسر ابو عامر راهب - فاسق - به همسری گرفت که از او نسلی باقی نیست. عَصِیمَةَ دختر ابی اقلح هم مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

جمیله

دختر ثابت بن ابی اقلح که نام اصلی ابواقلح قیس پسر عَصِیمَةَ بن مالک بن امة بن ضبیعه است. جمیله را نخست عمر بن خطاب به همسری گرفت که برای او عاصم پسر عمر را آورد

۱. برای آگاهی بیشتر در این باره به ترجمه مغازی، ص ۲۶۲ مراجعه فرمایید که به تفصیل توضیح داده است.

و سپس یزید بن جاریه بن عامر بن مجمع بن عطف بن ضبیعه او را به همسری گرفت که برای او عبدالرحمان پسر یزید را آورد، جمیله مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

شموس

دختر نعمان بن عامر بن مجّع بن عطف بن ضبیعه بن زید، مادرش سالمه دختر مطرف بن حارث بن زید بن عبید بن زید بن مالک بن عوف بن عمرو بن عوف است. شמוש را ابوسفیان پسر حارث بن قیس بن زید بن ضبیعه به همسری گرفت که برای او فرزند آورد، شמוש دختر نعمان هم مسلمان شده و با حضرت ختمی مرتبت بیعت کرده است.

تمیمة

دختر ابوسفیان بن حارث بن قیس بن زید بن ضبیعه بن زید، مادرش شמוש دختر نعمان بن عامر بن مجمع بن عطف بن ضبیعه است، او را عبدالله بن سهل بن عدی بن زید بن کعب بن عایشه از دودمان واقف قبيلة اوس به همسری گرفت، تمیمة مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

لیلی

خواهر پدري تمیمة است، مادرش سلمی دختر عمرو بن یعمر بن عجرة از خاندان هذیل است، لیلی را معاذ بن عامر بن جاریه بن مجمع بن عطف بن ضبیعه به همسری گرفته است و گفته می شود که او را بُکیر بن جاریه بن مجمع به همسری گرفته است، لیلی مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

عائشة

عبدالله بن محمد بن عماره نام او را مریم گفته است، او خواهر پدر و مادری لیلی است، او را معاذ بن عامر بن جاریه بن مجمع به همسری گرفته است، عائشه مسلمان شده و بیعت کرده است.

لبابه

دختر ابولبابه بن عبدالمنذر بن رفاعه بن زبیر بن زید بن أمیه بن زید بن مالک بن عوف بن عمرو، مادرش نسبه دختر فضاله بن نعمان بن قیس بن عمرو بن زید بن أمیه بن زید است. لبابه را زید بن خطاب بن نفیل به همسری گرفت که برای او فرزند آورد. زید بن خطاب در جنگ یمامه شهید شد و پس از او ابوسعید بن اوس بن معلی بن لوزان لبابه را به همسری گرفت که برای او هم فرزند آورد، لبابه مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

نسبه

دختر سماک بن نعمان بن قیس بن عمرو بن أمیه بن زید، مادرش بسامه دختر عبدالله بن أمیه بن عبید بن عمرو بن زید است. نسبه را عثمان بن طلحه بن ابی طلحه از دودمان عبدالدار پسر قُصی به همسری گرفت که برای او فرزند آورد، سپس بجاد بن عثمان بن عامر بن مجمع بن عطف بن ضبیه او را به همسری گرفت، نسبه هم مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

أنیسَة

دختر ساعده بن عایش بن قیس بن نعمان بن زید بن أمیه، او خواهر عُوَیم بن ساعده از شرکت کنندگان در جنگ بدر است، مادرش عمده دختر سالم بن سلمه بن أمیه بن زید بن

مالک است، انیسه را عمرو بن سراقه بن حارثه از خاندان عدی بن نجّار به همسری گرفته است، انیسه مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

عُمَیْرَه

دختر عمیر بن ساعده بن عایش بن قیس بن نعمان بن زید بن امیه، مادرش امامه دختر بُکَیْر بن ثعلبه بن جُدَیْه بن عامر بن کعب بن مالک بن عَضْب بن چشم بن خزرج است، عمیره را عثمان بن عامر بن مجمع بن عَطَاف بن ضبیعه به همسری گرفته است. عمیره دختر عمرو هم مسلمان شده و بیعت کرده است.

حَفْصَة

او همان ام زراره دختر حاطب بن عمرو بن عبید بن امیه بن زید و خواهر حارث و ثعلبه پسران حاطب است که ثعلبه از شرکت کنندگان در جنگ بدر بوده است و مادرشان امامه دختر صامت بن خالد بن عطیه بن حوط بن حبیب بن عمرو بن عوف است. حفصه مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

سَعِیْدَة

دختر بشیر بن عبید بن عمرو بن عبید بن امیه بن زید، مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

عَمِیْرَة

دختر کلثوم بن هدم بن امر و القیس بن حارث بن زید بن عبید بن زید بن مالک بن عوف بن عمرو بن عوف، او را عتبه پسر عُویم بن ساعده بن عایش بن قیس بن نعمان بن زید بن امیه به همسری گرفته است. عمیره مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

عمیره

او همان عمیره دختر عبید بن مطروف بن حارث بن زید بن عبید بن زید است، او را ثعلبه بن سنان بن عامر بن عدی بن امیه بن بیاضه به همسری گرفت که برای او لبید و عمره را زاید، عمیره مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

از بانوان خاندان عبید بن زید بن مالک بن عوف

ثبته دختر یعار

او همسر ابوحدیفه پسر عتبه بن ربیع است و هموست که سالم را که برده بود آزاد کرد و ابوحدیفه او را به پسری گرفت، محمد بن عمر واقدی نوشته است که ثبته مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

خواهرش سلمیٰ دختر یعار

واقدی متذکر شده است که سلمیٰ هم مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

نوار

دختر حارث بن قیس بن همیشه بن حارث بن امیه بن معاویه بن مالک بن عوف بن عمرو بن عوف، او را قیظی بن عمرو بن زید بن چشم بن حارثه به همسری گرفت و نوار برای او فرزند آورد، نوار مسلمان شده و بیعت کرده است.

کبشہ

دختر حاطب بن قیس بن ہیشہ بن حارث بن اُمیۃ بن معاویہ بن مالک، او را ابونملہ بن معاذ بن زرارہ ظفیری بہ ہمسری گرفت و کبشہ برای او فرزند آورد، سپس بشیر بن اُمیۃ بن معاذ بن چشم بن حارثہ از قبیلۃ اوس او را بہ ہمسری گرفت و برای او ہم فرزند آورد، کبشہ ہم مسلمان شدہ و با رسول خدا بیعت کردہ است.

اُم ثابت

دختر جبر بن عتیک بن قیس بن ہیشہ بن حارث بن امیۃ بن معاویہ، مادرش ہُضَبۃ دختر عمرو بن مالک بن سُبَیْع است، او را عتیک بن حارث بن عتیک بن قیس بن ہیشہ بن حارث بن امیۃ بن معاویہ بہ ہمسری گرفت، ام ثابت مسلمان شد و با پیامبر بیعت کرد.

عمیرۃ

دختر محمد بن عقبہ بن اُحِیْحۃ بن جُلّاح بن حریش بن جَحْجَبَاء بن کلفۃ بن عمرو بن عوف است، مادرش از خاندان ابوفروہ قبیلۃ ہذیل است، او خواہر مُنذر بن محمد بن عقبہ است کہ از شرکت کنندگان جنگ بدر است، عمیرہ را عبید بن ناقد بن صُہیبۃ بن اَصْرَم بن جَحْجَبَاء بن کلفۃ بہ ہمسری گرفت و عمیرۃ برای او فضالۃ بن عبید را زاید، عمیرہ ہم مسلمان شدہ و با پیامبر (ص) بیعت کردہ است.

نُسَیْبۃ

دختر نیار بن حارث بن بلال بن اُحِیْحۃ بن جُلّاح است. او را عقبہ پسر عتودۃ بن عقبہ بن اُحِیْحۃ بن جُلّاح بہ ہمسری گرفت، نسیبہ ہم مسلمان شدہ و با رسول خدا بیعت کردہ است.

سُمِيَّة

دختر معبد بن بشیر بن سهل بن اُحیحة بن جُلاح، او را عبدالله بن ابی احمد به همسری گرفت، سمیه هم مسلمان شده و بیعت کرده است.

مُطِيعَة

دختر نعمان بن مالک بن حدیفة بن عامر بن عمرو بن جحجباء، او را جزء بن مالک بن عامر بن حدیفة به همسری گرفته است و مطیعه برای او فرزند آورده است. نام اصلی او عاصیه بوده است و پیامبر او را مطیعه نام نهاده‌اند، او مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

فُرَیْعَة

که نامش را قریبه هم گفته‌اند دختر قیس بن عمیر بن لوزان بن ثعلبة بن حارث بن مجدعة بن عمرو بن جُشم است و این جشم همان است که به او بَخْرُجُ هم می‌گفته‌اند و پسر حنش بن عوف بن عمرو بن عوف بوده است. مادر فریعه کبشه دختر عمرو بن جشم بن وائل بن زید بن قیس بن عامر بن مرة بن مالک بن اوس و از تیره جعادره^۱ است، او را ابواحمد پسر جحش بن رثاب اسدی به همسری گرفت که برای او عبدالله بن ابی احمد را زایید، فریعه هم مسلمان شده و بیعت کرده است.

حَبْتَة

دختر جبیر بن نعمان بن امیه بن امر و القیس که این مرد همان بُرْکُ بن ثعلبة بن عمرو بن عوف است. مادرش از خاندان عبدالله بن غطفان و جنه خواهر پدر و مادری عبدالله و خوات

۱. نام تیره بزرگی از قبیله اوس است، و به گفته محمد بن سعد در یکی دو صفحه پس از این در شمار شاخه عبدالاشهل قبیله اوس شمرده می‌شده‌اند، و به منتهی الارب مراجعه فرمایید.

پسران جُبیر است که هر دو از شرکت‌کنندگان در جنگ بدر بوده‌اند، جنه مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

أم جمیل

دختر جُلّاس بن سُوید است که شاعر بوده^۱ و پسر خالد بن عطیة بن حوط بن حبیب بن عمرو بن عوف است، ام جمیل را سالم بن عتبه بن سالم بن سلمة بن امیة بن زید از خاندان عمرو به همسری گرفته است. ام جمیل هم مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

از بانوان خاندان خَطمة بن جشم بن مالک بن اوس

هند

دختر اوس بن عدی بن امیة بن عامر بن خطمة، که نام اصلی خطمه عبدالله و پسر جشم بن مالک بن اوس است.

مادر هند لیلی دختر عبید بن امیة بن عامر بن خطمة است، هند را عمرو بن ثابت بن کلفة بن ثعلبة بن عمرو بن عوف بن مالک بن اوس به همسری گرفته است و هند برای او ابوحنّة را زاییده که از شرکت‌کنندگان جنگ بدر است، سپس هند را خیشمة بن حارث بن مالک بن کعب بن نخط از خاندان سلم بن امر و القیس بن مالک بن اوس به همسری گرفت و هند برای او سعد بن خیشمة را زایید که سعد نقیب و سرپرست خاندان عمرو بن عوف است و در جنگ بدر شرکت کرده و شهید شده است. هند دختر اوس مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

۱. نامی از ابن مرد در معجم مرزبانی و الشعر والشعراء ابن قتیبه و الاعلام زرکلی نیامده است و نباید او را با سوید بن صامت و سوید بن ابی کاهل اشتباه کرد.

کَبْشَة

دختر اوس خواهر پدر و مادری هند است، او را ثابت بن فاکه بن ثعلبة بن ساعدة بن عامر بن غیان بن عامر بن خَطْمَه به همسری گرفته است و کبشه برای او خزیمه بن ثابت ذوالشهادتین و دیگر فرزندان ثابت را زاییده است. سپس مسعود بن عامر بن عدی بن جشم بن مجدعة بن جشم بن حارثه او را به همسری گرفت و برای او دختری به نام وقصاء آورد که او هم از بیعت کنندگان بوده است، کبشه دختر اوس هم مسلمان شده و با رسول خدا (ص) بیعت کرده است.

لیلی

دختر اوس، خواهر پدری و مادری هند است. او را حارث بن غیاث بن رزاح خطمی به همسری گرفت و همه فرزندان او را برای او زایید، لیلی هم مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

سُعدی

دختر اوس که او هم خواهر پدری و مادری هند است، او را صامت بن عدی بن قیس بن زید بن مالک اَعْرَ که از خاندان بلحارث بوده به همسری گرفته است و سُعدی برای او شوید پسر صامت را زاییده است، سپس سهل بن حارث بن جَعْدَبَة از خاندان واقف او را به همسری گرفت که برای او نیز فرزند آورد، سُعدی مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

صفیه

دختر ثابت بن فاکه بن ثعلبة بن ساعدة بن عامر بن غیان بن عامر بن خطمه مادرش کبشه دختر اوس بن عدی بن امیه خطمی است که از بانوان بیعت کننده بوده است، صفیه را عبدالرحمان

بن اوس بن عمرو و خَطْمی به همسری گرفته است، صفیه مسلمان شده و با حضرت ختمی مرتبت بیعت کرده است، او خواهر پدر و مادری خزیمه بن ثابت ذوالشهادتین است.

مُنَکَکَ

دختر ثابت خواهر پدر و مادری ثابت و صفیه است، او را شَتِیم بن زید بن جُمَحَة بن حریش بن لوزان بن خطمه به همسری گرفته است، ملیکه مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

رِفَاعَة

که همان ام قاسم دختر ثابت و خواهر پدر و مادری خزیمه است، او را محمود بن و خَوْح بن اسلت به همسری گرفته است. رفاعه مسلمان شده و بیعت کرده است.

رَائِعَة

که همان حسنه دختر ثابت و خواهر تنی خزیمه است، رائعه هم مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

عُمَارَة

دختر حُبَاشَة بن جُوَیبر بن عبید بن غیان بن عامر بن خطمه، مادرش لیلی دختر صُحْبَة و از قبیله اشجع است، مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

عُمَیْرَة

او همان ام قَهَیْد و دختر حباشه و خواهر پدری و مادری عمارة است. او را اوس بن عمرو بن

عبید به همسری گرفته و عمیره برای او فرزند آورده است، عمیره هم مسلمان شده و با پیامبر بیعت کرده است.

اُنِيسَة

دختر رُقیم بن حارث بن عبید بن لوزان بن خطمه، مادرش سلمی دختر عمرو بن غیاث بن رزاح است، او را وَحْوَح پسر ثابت بن فاکه خطمی به همسری گرفته است. انیسه هم مسلمان شده و با رسول خدا بیعت کرده است.

نُسَيْبَة

دختر ابوظلحه است، نام اصلی ابوظلحه ثابت و پسر عصیمة بن زید بن مخلد بن حارثة بن عمرو بن لوزان بن خطمه است، مادر نسبیه ام طلحه دختر مخلد بن زید بن مخلد خطمی است، نسبیه را عمیر قاری بن عدی به همسری گرفت و نسبیه برای او فرزند آورد. نسبیه هم مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

از تیره جعادرة که فرزندان سعید بن مُرَة بن مالک بن اوس هستند
و در شمار اعقاب عبدالاشهل به شمار می آیند

سَلْمَى

دختر زید بن تیم بن امیة بن بیاضة بن خفاف بن سعید بن مرَة بن مالک و از قبيلة اوس است. مادرش رحاله دختر منذر بن جموح بن زید بن حرام بن کعب بن غنم بن کعب بن سلمه و از قبيلة خزرج است. سلمی را عمرو بن عباد بن عمرو بن سواد بن غنم بن کعب بن سلمه از قبيلة خزرج به همسری گرفت. سلمی هم مسلمان شده و با حضرت ختمی مرتبت بیعت کرده است.

از بانوان خاندان سلم پسر امرؤالقیس بن مرة بن مالک بن اوس

خَیْرَة

دختر ابوامیه بن حارث بن مالک بن کعب بن حنّاط که نام این مرد را به صورت نحّاط هم نقل کرده‌اند و او پسر کعب بن حارثه بن غنم بن سلم است.
 خیره را مکنف پسر محیّصه بن مسعود بن کعب بن عامر بن عدی بن مجدعه بن حارثه بن حارث به همسری گرفت. خیره مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.
 اینان که بر شمردیم زنان بیعت‌کنندهٔ قبیلهٔ اوس هستند.^۱

از بانوان دودمان خَزْرَج بن حارثه بن ثعلبه بن عمرو بن عامر،
 که با رسول خدا (ص) بیعت کرده‌اند

از بانوان خاندان حارث بن خَزْرَج

مَحَبَّة

دختر ربیع بن عمرو بن ابوزهیر بن مالک بن امرؤالقیس بن مالک اغرّ بن ثعلبه بن کعب بن خَزْرَج بن حارث، مادرش هُزَیله دختر عتبه بن عمرو بن خدیج بن عامر بن جُشم بن حارث

۱. ملاحظه می‌فرمایید که این‌ها بانوانی هستند که بیعت کرده‌اند، در این صورت گروه بسیاری هم از بانوان قبیلهٔ اوس مسلمان شده‌اند و بیعت نکرده‌اند.

بن خزر ج است، محبة^۱ خواهر پدری و مادری سعد بن ربیع است که از نقیبان انصار و از شرکت کنندگان جنگ بدر است.^۲

محبة را ابودرداء عامر بن زید بن قیس بن عایشه بن امیه بن مالک بن عدی بن کعب بن خزر ج به همسری گرفت و محبة برای او بلال را آورد، محبة مسلمان شده و با پیامبر (ص) بیعت کرده است.

جمیلة

دختر سعد بن ربیع بن عمرو بن ابی زهیر بن مالک بن امرؤالقیس، مادرش عمرة دختر حزم بن زید بن لوزان از خاندان مالک بن نجار است، سعد بن ربیع فرزندی جز همین دختر نداشته است، جمیلة را زید بن ثابت بن ضحاک بن زید بن لوزان بن عمرو بن عبدعوف بن غنم بن مالک بن نجار به همسری گرفت و جمیلة برای او سعد و خارجه و یحیی و اسماعیل و سلیمان و دو دختر به نامهای ام عثمان و أم زید آورد، جمیلة را با کنیه ام سعد فرامی خواندند.

محمد بن عمر واقدی ما را خبر داد و گفت از عبدالرحمان بن ابی زناد شنیدم که می گفت: * ام سعد دختر سعد بن ربیع که مادر خارجه بن زید است می گفت به روز جنگ خندق دختری دوساله بودم و پس از اینکه بزرگ شدم مادرم از وضع مسلمانان در خندق آگام ساخت، و این موضوع نشان دهنده میزان سن اوست، هنگامی که پدرش سعد بن ربیع در جنگ احد شهید شد مادر جمیلة به او باردار بود، محمد بن عمر واقدی جمیلة را با همه کم سن و سالی او از بیعت کنندگان با پیامبر (ص) شمرده است.

محمد بن عمر واقدی، از گفته عبدالرحمان بن ابی زناد ما را خبر داد که می گفته است: * ابراهیم بن یحیی بن زید بن ثابت می گفت از أم سعد دختر سعد بن ربیع شنیدم می گفت به روزگار خلافت عمر بن خطاب علی پسر زید بن ثابت پیش من آمد و گفت اگر می خواهی درباره میراث خودت از پدرت گفتگو کنی هم اکنون گفتگو کن که امیر مؤمنان عمر اینک

۱. شاید در فارسی بهتر باشد به صورت محبت نوشته شود و به هر حال چه نام زیبایی است.

۲. سعد بن ربیع از اصحاب محترم و مورد عنایت حضرت خنمی مرتبت بوده است که در جنگ احد پس از دلاوری چشم گم به شرف شهادت رسید. شرح حالش در همین کتاب به تفصیل آمده است.

کسانی را که به هنگام مرگ پدرشان هنوز متولد نشده و در شکم مادر بوده‌اند وارث می‌شمرده، گوید هنگام شهادت سعد بن ربیع در جنگ اُحد ام سعد در شکم مادرش بوده است.

حبیبة

دختر خارجه بن زید بن ابی زهیر بن مالک بن امروالقیس بن مالک اَعْرَ، مادرش هُزَیله دختر عتبه بن عمرو بن خدیج بن عمر بن چشم است او خواهر مادری سعد بن ربیع بن ابی زهیر است، حبیبه را نخست ابوبکر صدیق به همسری گرفت که برای او ام کلثوم را آورد، سپس خبیب بن اساف بن عتبه بن عمر پس از مرگ ابوبکر حبیبه را به همسری گرفت، حبیبه مسلمان شده و با رسول خدا(ص) بیعت کرده است.

زینب

دختر قیس بن شماس بن مالک بن امروالقیس بن مالک اَعْرَ، مادرش خوله دختر عمرو بن قیس بن امروالقیس از خاندان حارث بن خزرج است. او خواهر پدری ثابت بن قیس بن شماس است که خطیب حضرت پیامبر(ص) بوده است، زینب را خبیب بن اساف بن عتبه بن عمرو بن خدیج به همسری گرفته است که اُنَیسه را برای او زاییده است، زینب مسلمان شده و بیعت کرده است.

اُمّ ثابت

دختر قیس، خواهر تنی زینب و خواهر پدری ثابت بن قیس است، ام ثابت را ثابت پسر سفیان بن عدی بن عمرو بن امروالقیس به همسری گرفت که سماک را برای او آورد، ام ثابت مسلمان شده و با پیامبر(ص) بیعت کرده است.

عمرة

دختر رواحه بن ثعلبة بن امرئ القیس بن عمرو بن امرئ القیس بن مالک أَعْرَ، مادرش کبشة دختر واقد بن عمرو بن عامر بن زید منات بن مالک بن ثعلبة بن کعب بن خزرج است، عمره خواهر پدري و مادري عبدالله بن رواحه بن ثعلبة از شرکت کنندگان در جنگ بدر است.^۱ عمره دختر رواحه را بشیر بن سعد بن ثعلبة بن جلاس بن زید بن مالک به همسری گرفت که برای او نعمان بن بشیر را آورد، عمرو بن عامر بن زید منات به ابن اطنابه معروف بوده است. عمره مسلمان شده و بارسول خدا بیعت کرده است.

لیلی

دختر سماک بن ثابت بن سفیان بن عدی بن عمرو بن امرئ القیس بن مالک أَعْرَ. محمد بن عمر واقدی گفته است که او مسلمان شده و بارسول خدا بیعت کرده است ولی کس دیگری جز او این موضوع را متذکر نشده است.

أم ایوب

دختر قیس بن سعد بن قیس بن عمرو بن امرئ القیس بن مالک أَعْرَ، او را هم محمد بن عمر واقدی از کسانی می داند که مسلمان شده و بیعت کرده است و جز او کس دیگری نگفته است.

مَندوس

که نامش را به صورت سدوس هم گفته اند دختر خلاد بن سُوید بن ثعلبة بن عمرو بن حارثة

۱. از شاعران مشهور و اصحاب محترم رسول خدا که در جنگ مونه شهید شده است.